

Ikiýüzlülük

Category: Kitapcy, Publisistika
написано kitapcy | 24 январа, 2025
Ikiýüzlülük IKIÝÜZLÜLIK

Başynda ABŞ-nyň bolan NATO güýjüniň Yrak okkupasiýasynyň ady nämedi:

«Yragy erkinleşdirme operasiýasy!»

Sebäp nämedi: Yragyň elinde köpçülikleýin gyryş ýaraglarynyň bardygy hakyndaky ýalan maglumat!

Häzir «Ukrainada halk tarapyndan saýlanan hökümet bar» diýilýär. «Prezident 73.2% bilen saýlandy.»

BAAS partiýasynyň başlygy Saddam Hüseyinem saýlanan lider dälmi? «Ýöne...» diýjegiňizem bilýärim, siziňkem dogry.

Heýhat! Öňler sesleriň hemmesini diýen ýaly alyp saýlananlara «diktator» diýilýärdi. Şindi «halkyň uly goldawy» diýip, mysal görkezilýär!

Ýeri, Ukrainada prezident saýlawlary nähili boldy?

Taryhy yza sarap göreliň:

1997-nji ýylyň noýabrynda prezident we parlament saýlawlaryny düzgünleşdirmek we ýöretmek üçin Merkezi saýlaw komissiýasy guruldy. Komissiýanyň düzümindäki 15 agza (soňra olaryň sany

17-ä çykaryldy) parlament tarapyndan saýlandy.

Komissiýanyň agzalary her saýlawdan soň täzelendi. Iň soňky gezek 2019-njy ýylyň prezident saýlawlarynda, baş aý oň Merkezi Saýlaw komissiýasynyň 14 agzasyny parlament kesgitledi. Özem 450 agzaly mejlisde agram «Ýewropa raýdaşlygy», «Halk fronty», «Ynam bileleşigi» ýaly konserwativ (sagçy) partiýalardady. Rus tarapdarlygyny edýän blogyň baryýogy 29 deputaty bardy.

Megerem, bu parlamentiň saýlan Merkezi Saýlaw komissiýasynyň agzalarynyň syýasy ýüzüni çaklamak kyn bolmasa gerek...

Serediň, bu komissiýa nämeleri etdi?

• **DIL GADAGANÇYLYGY**

Ukrainada häzirki hereket edýän saýlaw kanuny 2004-nji ýylda günbatarçy «pyrtykal rewolýusiýa» tarapdarlarynyň «saýlawlarda galplyk edildi» diýip, köçe protestlerini geçirýän döwründe parlamentden çalt geçdi. Bu kanunlaryň kabul edilmegine Russiýa biynjalyk bolsa, ÝB we ABŞ hoşal boldy...

Saýlaw kanunyna girizilen üýtgeşmeler arkaly «pyrtykal rewolýusiýa» – Wiktor Ýuşçenko häkimiýete getirildi.

Ýurtda saýlawlar häzirem şu kanuna laýyklykda geçirilýär. Meselem, saýlanmak üçin Ukrainanyň raýaty bolmak ýeterlik däl, ene diliňem ukrain dili bolmaly! Munuňam düýp sebäbi – ene dili rus dilinde bolanlary (ilatyň 20%-i) gysyp çykarmak...

Azatlykçysyraýan «pyrtykal rewolýusiýa» tarapdarlarynyň dil ýaly bähbitlerine gabatlaşmaýan meselelerde diýdimzorlyk etmegi global mediýanyň hiç diline düşmedi! Gaýtam tersine, konstitusiýalarynda döwlet dili üýtgeşmelerine ýer bermedik ABŞ, Germaniýa, Italiýa, Gollandiýa ýaly ýurtlar bu kanuny el çarpyp garşylady: Olara rus dilinde gürleýänler saýlanmasa bolýar! (Şol basyş ilatynyň 40%-i rusça gepleýän, NATO-nyň agzasy edilen Russiýanyň duldegşir goňsusy Latwiýada-da boldy. Asly rus syýasatçy latyş dilini ýeterlik bilmeýändigini bagana edilip talaşgärliginiň sanawyndan çykaryldy. Ol bu meseläni Ýewropanyň Adam hukuklary sudunyň (ÝAHS) önünde goýdy. ÝAHS onuň arzasyny nädogry hasapлады! Bir gün şu ÝAHS-yňam hakyky syýasy ýüzüni paş etmek gerek...

Ukraina dolanyp geler bolsam. 1996-njy ýylyň Konstitusiýasynyň

10-njy maddasynda «Rus diliniň we Ukrainanyň beýleki diasporalarynyň dilleriniň azat ýagdaýda ulanylmagy, kämilleşdirilmegi we goralmagy hukuk goragyndadyr» diýen setirler bardy. Üýteşme girizip, bu maddany ýom-ýok etdiler. «Pyrtykal rewolýusiýanyň» Ukrainadaky dil boýunça durmuşa geçiren assimilazasion syýasaty Günbatar mediýasynda hiç ýazylmaýar, agzalmaýar.

Merkezi Saýlaw komissiýasyna dolanyp geleyin:

• 90 MÜŇ DOLLAR ŞERTI

Ukrainada prezident saýlawlaryna kandidatlygyňy goýmagyň şertleriniň birem, talaşgäriň 90 müň dollary (2,5 million griwna) bolmaly!

Diňe ikinji tapgyra geçip bilen iki talaşgär puluny yzyna alyp bildi, beýleki talaşgärleriň goýan pullary döwletiň kisesine girdi. «Pul oýunbazy» Sorosyň «pyrtykal rewolýusiýasy» eli ýuka talaşgäri ýolundan aýyrды. Şeýlelikde 2019-njy ýylyň saýlawlarynda puluny töläp bilmedik 47 talaşgär saýlaw gatnaşyp bilmedi!

Üstesine:

Saýlaw gatnaşmak gadagan edilen ýene biri bardy: Ukrainanyň Kommunistik partiýasynyň başlygy Pýotr Simonenko...

Merkezi Saýlaw komissiýasy partiýanyň adyny, düzgünnamasyny, nyşanyny «kommunizmden saplanma» syýasatyna ters hasaplap, onuň kandidaturasyny kabul etmedi. Ýogsam bolmasa, Simonenko 2019-njy ýyla çenli geçirilen ähli saýlawlara gatnaşypdy. Özem ol 1999-njy ýylyň saýlawlarynda ikinji tapgyra galyp 37,8% ses alypdy. Faşistler tarapyndan ýanalyp, maddy-magnawy jezalara uçran Simonenko syýasat meýdanyndan çekilmänsoň, ahrynda saýlaw gatnaşdyrylmady!

Netijede:

Rus dilli ilatyň agdyklyk edýän käbir ýerlerde saýlaw uçastoklary ýola goýulmansoň, saýlawlara gatnaşygyň zordan 62%-e ýetendigi aýdyldy. Munuň hakykatdan daşdadygy, saýlawlara gatnaşygyň şondanam pesdigi öňe sürüldi. Haýsysyny agzap, haýsysyny goýjak...

Ikinji tapgyrda sesleriň ýaňy 3%-i sanalanda, Zelenskiniň ýeňiş gazanandygy yglan edildi. Merkezi Saýlaw komissiyasy birnäçe gün geçenden soň saýlawyň ses hasabatyny berdi: 73.2%.

Diýjek bolýanym şudur:

Kimiň haýsy şertlerde saýlanandygynyň «demokratiýa» saz gelip-gelmeýändigine «azatlykçy» Günbatar karar berýär!

Gürrüňsiz, urşy näletläliň!. Ýöne munuň bilen birlikde Günbataryň «demokratiýa» synagyndaky iki taraply ülňüsini-de göreliň...

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazetini, 03.03.2022 ý. Publisistika